

אופרה

המסך עולה

פאוסט (האופרה הישראלית) סותר את ההנחה העתיקה כי אסור לפתוח פה לשטן. השטן, בדמותו ובקולו (באסיבארטון) של כוכבי האופרה הצרפתי, גורג' ויאן, לא זו בלבד שהוא פותח את פיו לברכה, אלא אף הופך את ההצגה כמו גרונו להצלחה. הסייע הניתן לו על ידי כוחות פחות שטניים קטן למדי.

כאשר התאסף הקהל באולם המחודש של קולנוע קסט בתל-אביב, שראה בשעתו גם את הצגות הבכורה של הכנסת הראשונה, היה אחוז חרדה סתומה. מלבד אנשי הציבור המומזגים והסנובה של החוג הנוצץ, רית, כלל הקהל גם רבים מחובבי האופרה האמיתית. הם לא היו בטוחים אם הם עתידים להיות עדים לשואה אמנותית או לנצחון מזוהר.

אפשר להביל את הסוס אל הגהר, אבל אי אפשר להכריחו לשותו, אומרים הגרמנים. כאשר נפתח המסך הזהבה באולם הכחול, הגיע הסוס סוף-סוף אל שפת הגהר. הודות לעקשנותה האוירה של אויס דהפיליס, 600 אלף ל"י ממיטב הכסף הציבורי ועזרה נדיבה של גורמים רבים, החלה האופרה שוב לפתוח את מחברותיה. השאלה היתה עתה אם היא מסוגלת לשאת ממימי האמנות בעלת-הרמה.

להקה של איש אחד. אחרי השעה הראשונה ירדה האבן מן הלב, אבל הלב עצמו לא התרומם לפסגת ההתלהבות. ההצגה היתה ראויה לראיה ולשמיעה, אך עדיין לא היתה חיה אמנותית. היא נתנה די עידוד ליוזמי המפעל כדי להמשיך ב"מאבקם, אבל היא הזהירה אותם כי עוד רחוק היום בו יוכלו לנוח על עליהם. האופרה שהופיעה בפאוסט, מלבד האורח הצרפתי, היא מסגרת שעוד יש למלאה, במאמץ גדול, בכוחות נוספים.

אילו שלט מפיסטו בעולם כפי שלט באולם, היה המצב ביקום רע מאד. בהופעתו הנחרת, בבטחונו העצמי השופע, בחינוכו האופראי המושלם ובקולו המצויץ, היתה מעין להקה-שלישית, שישבה על צד אחד של הנוגדה, בעוד שכל שאר הזמרים ניסו לשוא לעלות במשותף על משקל הגוגלי. כך השיג את הצלחת הערב, והטיל באותה שעה צל על הכוחות המקומיים.

פאוסט הוא סיפור-האהבה השני בפרסומו בעולם. לכן קצת נפגמה ההצגה שהיתה בנויה על זוג שלא שיכנע ביותר בתמונת האהבה. מרגריטה (מטילדה בן-ציון) היתה חלשה כמאהבת, השתפרה בתמונת ה"טראגיות. כאשר קורא הקול השמימי בסוף בניגוד לדעת השטן, שהיא "ניצולה", הוא יכול היה להיות גם קולו של מבקר אופראי. פאוסט עצמו (יעקב זיידן) היה חיזר למדי, על אף יכולתו השישית. לעתים היה נזמה לקהל כי עיקר תפקידו היה לקרוא לעבר השטן: "הסתלק!"

בחן של הופעתה הלכה בעיקר אולי שוקן בתפקיד הקטן של האביר הצעיר ויבל. אישיותה המלככת מפצה במידה רבה על חוסר-העוצמה של קולה הטוב. היתה זאת הצלחתה של אויס דהפיליס כבמאית, שכל הניסודות השונים האלה של להקה בלתי-מונסה ובלתי-מגובשת נשארו בכל זאת יחידה אחת, ללא דיסונאנס.

הצלחה של חסד. לקהל הישראלי פותח פאוסט אשנב אל מיטב היצירה התרבותית האירופית. בניגוד לפאוסט הכושל של הבימה, נותנת האופרה לפחות רמז מן הדרמה הכבירה, שהפכה לסמל הגשמה המערבית בכללה.

המזר הוא כי עלילת-האהבה של פאוסט ומרגריטה, מרכז האופרה, היא יסוד צודדי ומיתר לגמרי, במחנהו של גיתת, המשמש לה יסודי. יבבורו של גיתת הגרמני הוא המדען השואף אל האינסוף, והגואש מל-השיג את מטרותיו ללא עזרת כוחות על-

אחרי רומיאו ויוליה, שגם אותו הפך שרל פרנסואז גונו לאופרה. אסר גונו עצמו על שתי האופרות: "פאוסט היה זקן, אבל אני הייתי צעיר כשכתבתי את האופרה עליו. רומיאו הוא צעיר, אבל אני הייתי זקן כשכתבתי עליו." יש הסבורים כי האופרה השניה עולה אף על פאוסט. ביטוד האגדה כולה מונחת דמות אמיתית: נובל ורופא-שארלאטאן בשם דומת סור פאוסטוס, שחי בסוף ימי הביניים בגרמניה ועורר את חמת הכמרים כאשר העדיף את תורת-הרפואה על תורת-הדת.

ויבל (אולי שוקן) ומפיסטו (ג'ורג' ויאן) הופתח פה לשטן -

פאוסט (יעקב זיידן) ומרגריטה (מטילדה בן-ציון) סוטים את פי הביקורת -

הווי

השומר הזהיר

בתל-אביב, הוזמנו מאות נהגים מובי חרים לסכס הנח הזהיר בהיכל התרבות. גילו בצאתם כי כמעט לכל מכוניותיהם הוצמדו פתקי-קנס על חניה במקום אסור.

★ ★ ★

עבודת יעילה

בחיפה, אחרי שפקיד במדור המשק והנכסים של מנהלת הנמל זכה בפרס יעול, נעצר על-ידי המשטרה כחשוד ב"נסיון הברחה.

★ ★ ★

אחרי הגפרור

בכפר-צננים, אחרי שהתושבים הצליחו לכבות דליקה שפרצה בביתה של זיוה מקלף, ושהשמידה את כל ארון הבגדים, התברר כי הדליקה נגרמה על-ידי בנה בן ה-4 של הגברת מקלף, אשר גילה מישחק מקורי בגפרורים.

★ ★ ★

הפרט הקטן

בסאן פדרו, קליפורניה, הופיעו עשר רות חברי לשכות המסחר של לוס אנג'לוס לתחרות סירות, נאלצו לחזור לבתיהם, אחרי שהתברר להם כי האחראי על התחרות שכח להזמין את הסירות.

★ ★ ★

גורל גרוע ממוות

בצפת, אחרי שנפוצו שמועות כי בנות העיר תמכורנה נשיקות בנשף האמנים, הפגינה קבוצה של רבניות בסני ראש ה"עיר, דרשה ממנו לבטל את הגזירה.

★ ★ ★

לבכל את האויב

ביוהנסבורג, פורטס ברשימת החברות החדשות שמה של חברה חדשה להלי בשה, של אחד מיהודי העיר, חברות נגב וגולן בערבון מוגבל.

★ ★ ★

כוח המשיכה

ברצליה, התלוננה תירת מאנגליה בת 42, כי ברדתה לשפת-הים נטסל אליה צעיר שחיור אחריה, חילק מתמאות ליפיה ולמראה סניה הצעירים, לא פסק מל-החניף לה עד שנאלצה לברוח מטניו אל המים, גילתה בשובה כי הצעיר נעלם יחד עם ארנקיה.

★ ★ ★

על טעם זריח

בארקנזס, ארצות-הברית, זכה בעל-ל-תביעת גירושין מאשתו, אחרי שהוכיח כי אשתו הכריחה אותו לכבס את כביסת הבית ולבשל את ארוחות המשפחה, ושהיא שתקה במשך ימים שלמים, פתחה את פיה רק כדי לציין כי הוא מבשל רע מאד.

★ ★ ★

פחבת

בתל-אביב, הגישה צעירה תביעה משפטית נגד צעיר, שדרס אותה במכוניו ונחתה לשאתה לאשה אם לא תגיש נגדו תביעת פיצויים, עזב אותה אחרי שחלף המועד החוקי להגשת תביעת הפי-צויים.

★ ★ ★

בודי-בוב

באלכסנדריה, מצרים, אחרי שארוסתו הקניטה אותו בדבר קוצר ראייתו, שלף גמיל אטרש אקדח מכיסו, ירה אל ארו-סתו פעמיים מטוח של 10 מטר, החטיא בשתי היריות.